

101016

Kongehuset og Nygaardsvolds regjering er avsatt.

De politiske partier, med undtagelse av Nasjonal Samling, er opløst. Og nye organisasjoner med politisk formål er forbudt.

Hver enkelt nordmann har det i sin makt å velge mellom den store fremtid som Norge har krav på, eller den bavevje vi kan komme i, dersom vi nekter å forstå verdenshistoriens gang.

EFTER NOEN tids spenning og uvissitet omkring den fremtidige ordning i Norge, blev forholdene onsdag kveld avklaret ved den tale Reichskommissar for de besatte norske områder. Terboven, holdt i radioen til det norske folk. Talen kastet lys både bakover i tiden og fremover. Rikskommissaren redegjorde først utførlig for sine forhandlinger med Stortingets presidentskap og representanter for de fire gam-

le partier. Det fremgikk av redegjørselen at de gamle politikkere var villige til å avsette kongehuset og Nygaardsvolds flyktede regjering; men de ville også sikre sig sine mandater den tid de er valgt for. Det førte til brudd i forhandlingene.

Reichskommissar Terboven gikk derefter inn for den nyordning som var etablert i Norge. Hovedinnholdet av denne del av talen kan resumeres i 7 punkter:

1. Kongehuset har ingen politisk betydning lenger og vil ikke vende tilbake til Norge.
2. Det samme gjelder for den emigrerte regjering Nygaardsvold.
3. Som følge av dette er enhver virksomhet i kongehuset eller den flyktede regjerings and selvfolgelig forbudt.
4. Administrasjonsradets virksomhet er avsluttet.
5. I kraft av den fullmakt jeg fikk av Der Führer den 24. april i år, har jeg opnevnt flg. statsråder, som fra nu av har overtatt regjeringens funksjoner:

Handel, håndverk, industri og fiskeri: Handelsråd Sigurd Halvorsen Johansen. — Skibsfart: Kaptein Kjell Irgens. — Kirke og skole: Professor Ragnar Schanche. — Innenriks: Direktor William Hagelin. — Social: Professor Birger Meide. — Forsyning: Direktor Ravner. — Polit: Politichef Jonas Lie. — Justis: Statsadvokat Sverre Risnes. — Landbruk: Dyrlæge Torstein Frøheim. — Finans: Bankchef Erling Sandberg. — Folk oplysnings- og kultur: Dr. Gulbrand Lund. — Idrett og arbeidstjør-

kelt nordmann har det i sin makt å velge mellom den store fremtid, som Norge har krav på, eller den bavevje vi kan komme i, dersom vi nekter å forstå verdenshistoriens gang. Skal Norge opnå frihet og selvstendighet i fullt mon, må alle slutte opp om den eneste bevegelse som nu kan føre vårt land fremover. Det gamle er forbti, og alle norske menn og kvinner må vise disciplin og særlig vilje til å forstå det nye som nu kommer.

De nyutnevnte statsråder hos Terboven.

De nyutnevnte norske statsråder blev onsdag ettermiddag møtt av Reichskommissar Terboven. Livsviktige spørsmål i forbindelse med den politiske nyordning blev drøftet.

En appell til det norske folk.

En ny norgeskoplysningsminister rettet onsdag kveld en ap-

Pressekommentarer.

Intimere samarbeide med det tyske folk.

Aftenposten skriver igår om Reichskommissar Terbovens tale og nyordningen i Norge:

Det gjelder ikke bare at Norge skal orienteres sterkere mot Tyskland og komme i et intimere samarbeide med det tyske folk. Som det fremgår av Reichskommissar Terbovens tale innebefatter forandringene også at vårt indre styre vil bli bygget på en annen ideologi enn før, fordi et så nært samarbeide med et annet folk, som det som her etableres, fortsetter styreformer og tankegang som ligger nært inn til det folk, som en skal samarbeide med.

Av særlig stor interesse er Reichskommissarens oplysninger om at det har vært ført forhandlinger mellom ham og Stortingets presidentskap samt forerne for de gamle partier. Iflg. disse oplysninger har forhandlerne erklaert sig beredt til å gå med på en ny ordning, avsettelse av kongehuset og regjering. Nygaardsvold samt opprette av et riksråd som skulle overta såvel

å ha befattet seg med partier og politikk, og vi bør også engang venne oss av med å tro at det bare gis én vei til i vidtgående utstrekning å gjenvinne frihet og selvstendighet for det norske folk, og at denne vei går over Nasjonal Samling, som jo alltid har vært talmann for de oppfatninger og det samarbeid, som dannet grunnlaget for den nye ordning.

Senere meldes:

Osloavisene behandlet igår meget inngående Reichskommissar Terbovens kringkastingstale. Alle avisene bringer talen på første side og fastslår allerede i overskriftene at nyordningen i norsk politikk er fullstendig. Nyordningen i Norge fastslås, nyordning av statsstyre i Norge, ny politisk orientering i Norge, det gamle politiske systems moralske og politiske sammenbrudd, og lignende heter det i Osloavisenes overskrifter.

I sine politiske ledere behandler avisene talen og det konstituerte statsråd. Samtlige avisar fremholder hvilken betydning det har at regjeringen blir mott med tillit og vennlighet av det store folk.

Nasjonen slutter sin leder slikeles:

Dette er riktig nok bare en vei å gå. Det kan bli uvant i et land hvor hver mann vil følge

Deutsche Zeitung i Norwegen kommenterer også talen. Det heter bl. a.:

Emigrerte nordmenn vil fra London loprise de nordmenn som har måttet gi fra sig ledelsen, fordi de inntil siste minut forsøkte å fremme partiinteresser og personlige interesser på folkets bekostning. Fortiden vender ikke mer tilbake. Det nyter ikke å gråte krokodilletårer idag. Den som idag tror at han kan se bort fra kjennsgjerningene er selv skyld i at tiden løper fra ham. Innser han ikke denne feil har han ingen rett til å stille krav til den nye tid.

Fritt Folk peker i sitt kommentar på at Nasjonal Samling etter næsten 8 års kamp er blitt overgitt retten til å bygge opp et bedre, et rikere, et lykkeligere Norge. Vi går mot lysere og bedre tider, fremholder Nasjonal Samlings hovedorgan. Avisen slutter med å nevne at det har vært Reichskommissær Terbovens store mål å hjelpe det norske folk

Risnes. — Landbruk: Dyrlæge Torstein Fretheim. — Finans: Bankchef Erling Sandberg. — Køoplysnings og kultur: Dr. Gulbrand Lunde. — Idrett, arbeidstjeneste: Godseier Axel Heiberg Stang. — Offentlige arbeider: Arkitekt Tormod Hustad.

6. De politiske partier, med unntakse av Nasjonal Samling, er oppløst.
7. Nye organisasjoner med politiske formål er forbudt.

Konklusjonen på Reichskommissar Terbovens tale var denne:

Norges fremtid ligger i nordmennenes egen hand. Hver en-

Flyfabrikker i India?

Det er for tiden forhandlinger i gang mellom den britiske regjering og et stort amerikansk selskap om opprettelse av flyfabrikker i India, melder New York Herald Tribune. Fabrikkene skal eventuelt levere fly til Singapore og andre engelske støttepunkter i Østen.

Angrepet på Dakar innstillet.

Den britiske regjering har iflg. en offisiell erklæring besluttet å innstille angrepet på Dakar og trekke sine tropper tilbake, blir det meldt fra New York. Den britiske regjering har imidlertid ikke vært villig til å avsette konghuset og Nygaardsvolds regjering, men har også foreslatt for Reichskommisaren at han skulle gå med på å forlange stortingsmennenes mandater til nyvalg kunde finne sted, altså også utover desember 1940. Stor-

Norges historie inn i en ny og avgjørende fase.

Oslo (N. T. B.): Ved de tiltak som er truffet onsdag er Norges historie gått inn i en ny avgjørende fas. Det er satt et sluttstrek etter et tidsavsnitt som var preget av parlamentarismen. Etter de forhandlinger som Reichskommisar Terboven har ført med Stortingsetaten, og de fire gamle politiske partier må det være klart at det gamle parlamentariske system er brutt sammen, i vårt land, moralsk og politisk. Forhandlerne erkjerte sig nemlig ikke være villig til å avsette konghuset og Nygaardsvolds regjering, men har også foreslatt for Reichskommisaren at han gjorde seg med på å forlange stortingsmennenes mandater til nyvalg kunde finne sted, altså også utover desember 1940. Stor-

MÅLSETNING

Den nye norske opplysningsmøtet onsdag kveld en appen til det norske folk gjennom radio. Det gjalt idag, sa han, å sluttet om de menn som hatt på seg den vanskelige oppgave å styre landet slik at forvaltningen kunde bli på norske hender.

Efter dr. Lunders tale ble det silt: «Ja vi elsker dette landet.»

MÅLSETNING

en ny ordning, avsetteise av konghuset og regjeringen Nygaardsvold samt opprette et riksråd som skulde overvære mannevisser som kongens og regjeringens som Stortings funksjoner, og at det blandt Stortings fraksjoner var sikret to tredjedels flertall for en slik ordning. Disse opplysninger vil utvilsomt, ikke minst på den bakgrunn som er gitt, vekke den største oppsikt blandt det norske folk.

MÅLSETNING

Der er riktig nok bare en vei å gå nu, det kan bli uvant i et land hvilken mann vil følge sin egen sti, men den nye vil fører frem. Stiene førte dessverre dit, hvor vi intet hadde igjen enn avinakten. Vi vil også innstendig tilråde enhver at det nye riksstyre blir møtt med tillit og velvilje. Det er mange menn som stiller sin sakkyndighet til landets rådighet nu, uten noensinne

Samnings noværoorgan. Avisen slutter med å nevne at det har vært Reichskommisar Terbovens store mål å hjelpe det norske folk frem til den plass i de nyorienterte staters rekke, som vi har krav på. Reichskommisars innstads vil ikke bli glømt av det norske folk, når Norge er blitt fritt og sterkt og klar til å fylle sin plass i de germanske staters rekke. Og så frem på ny! slutter Fritt folk.

har levet m
havarerer si
av en konk
og mer kjel
slutt ikke
undskylder
er ikke så

Men denn
talitet er
rene nu for
satt sitt ste
istenfolk.
synden alvo
kristenliv kr
verfladisk

i bred
De gam
led en s
lse. Den
v sterkt og
utefter.

enno
tilbake og
og fornøyel
ske åndsi
få opleve
kommer ti
den ytter

Pot

I nyhe
Tidende 16
spådom av
vidt denne
sert til å
produkter
Sannsynlig
mann eller
Det kan gi
ansettelser

Folkevi
der med
stammer i

Det er d
folket i d
teten til d
vilen for
regner m
fjordrets i
alvorlig, men
det prisene
omgjort ti
Potetpri
vanligvis i
18-20 kg
benytter sa
potetprisen
for prima
for sterke
eventuelt i
bruker.

Efter de
har fått,

DANMARK i feststemning.

Det flagges i byer og på havner.

DANMARK feiret i går kong Christian den 10. 70-årsdag. At det danske folk er levende med i denne henseende viser sig at byene og landet var festlig kleddet med flagg, guirlande og blomster. Særlig pryd var København, hvor kongen holder til for tiden. Iser var de festlig prydet de gateene som kongen gjorde en rundtur igjennom i går ettermiddag. Den tyske krigsskipet skib og de tyske handelsskip, som ligger i danske havner, var prydet med flagg.

Japan protesterer i London.

Den japanske ambassadør i London har protestert hos den britiske understatssekretær mot arrestasjonen av japanere i Singapore, og mot den folkerettstriidige optreden av de britiske myndigheter i Singapore. Protesten skjedde samtidig med at den japanske viceutenriksminister gjorde forestillingen hos den britiske ambassadør.

Svensk granitt til Tyskland.

Leveranse for 20 millioner kr. årlig.

Den svenske avis Dagens Nyheter melder, at det nu er i gang forhandlingene mellom Tyskland og Sverige om et avtale som skal gjelde for lang tid fremover. Tanken med denne avtalen er at Sverige skal skibe store mengder granitt til Tyskland, det gjelder en leveranse for 20 mill. kr. årlig. De tyske myndigheter har allerede gjort avtale med den svenska granittindustri for neste år.

de første dagene. Utstillingen åpnes torsdag 3. oktober.

Luftkampene pågår med like veldig intensitet.

Angrepene på London volder stadig svære ødeleggelser.

mengde eksplosjoner og brander som fulgte etter eksplosjonene. Så klart at det ikke er mulig å benekte det.

Fiendens fortsetter med sine skremmelsaksjoner mot det tyske civilfolk. De engelske bombeangrep voldte ingen militær skade hverken i vest, nordvest-Tyskland eller i Berlin. Men flere mennesker blandt civilbefolkingen blev drept eller såret. Forkjellige fiendtlige fly foretok angrep på hovedstaden uten resultat. Noen sommerhus og kolonihaus ble ødelagt. Ilden fra luftskytsset var såvidt hoi, at den vinget engelskmennene til å avbryte sine angrep.

Fiendens tap i går var 10 fly, av disse blev et skutt ned av flåtens luftskyss ved Nordsjøkysten. 6 av våre fly er savnet.

En liten ubåt har senket 4 dampskip i en konvoi på tilsammen 25 000 brutto reg.tonn. blandt dem et tankskip. Vi fortsetter med å legge ut miner i engelske havner også i går.

Det tyske luftvåben har fortsatt med sine gjengjeldelsesangrep mot Syd-England og London. Utover dagen gjorde de bl.a. alvorlig skade med en mengde bombentreff på en flyvermønsterfabrikk. Under dette var det særlig tre stridsavdelinger i luftflåten som gjorde sig bemerket. I Plymouth og et par andre byer rammet bomber havne- og dokkanleggene med virksomme treff. I forskjellige andre byer i Syd-England greide de å ødelegge fabrikkanlegg og lagerhus. Utover natten ble det først og fremst rettet angrep mot London, der vi pånøy bombarderte med fremsang forsyningssanlegg, havne-, dok- og lageranlegg med bomber av stort kaliber. Trots det dårlige vær kunde vi se en

Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon har ingen grunn til å vente inngrep eller forbud av noen art.

Sekretariatet for den faglige landsorganisasjon var samlet onsdag til et orienterende møte om den situasjon som var blitt klar i løpet av formiddagen. De forbud som onsdag ble utsendt mot de forskjellige politiske partier, gjelder ikke for Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon og dens avdelinger. De enkelte forbund eller foreninger har ingen grunn til å vente inngrep eller forbud av noen art. De faglige organisasjoner vil fortsatt ha lov til å bestå, som selvstyrte yrkesorganisasjoner. De vil få høve til å skape den enhet av arbeidsfolket organisasjoner innen alle yrker, som i fellesskap kan danne en arbeidets front til å vareta

Juryen ved Statens årlige kunstutstilling er ferdig med bedømmelsen av de innsendte arbeider. Med den oversikt en nu har er omkring 300 arbeider antatt. Alle våre kunstnere deltar og monteringen begynner en av